

רבי שמעון פתח ואמר (ישעיה לג) הן אראלם צעקו חוצה מלאכי שלום מר יבפיון. הן אראלם עלאי. צעקו בהיא שעתא ובעו לקיימא על ההיא מלה דכתוב, (בראשית טו) ויוצא אותו החוצה. בגין פך צעקו חוצה.

רבי שמעון פתח ואמר, (ישעיה לג) הן אראלם צעקו חצה מלאכי שלום מר יבפיון. הן אראלם - אלו מלאכים עליונים, צעקו באותה שעה ורצו לעמד על אותו הדבר, שפתוב (בראשית טו) ויוצא אתו החוצה, לכן צעקו חצה.

מלאכי שלום. אלין אנון מלאכין אחרנין דהוו זמינין למיהך קמיה דיעקב ובגיניה דיעקב אבטח לון שלימו, קדשא בריך הוא. דכתוב, (בראשית לב) ויעקב הלך לדרפו ויפגעו בו מלאכי אלהים. ואלין אקרון מלאכי שלום, כלהו בכו בד חמו ליה לאברהם דעקיד ליה ליצחק, ואודעזעו עלאי ותתאי וכלהו עליה דיצחק:

מלאכי שלום - אלו אותם מלאכים אחרים שהיו עתידים ללכת לפני יעקב, ובשביל יעקב הכטיח להם שלמות הקדוש ברוך הוא, שפתוב (שם לב) ויעקב הלך לדרפו ויפגעו בו מלאכי אלהים. ואלו נקראו מלאכי שלום, כלם בכו פשראו את אברהם שעוקד את יצחק, והודעזעו עליונים ותחתונים וכלם על יצחק.

ויקרא אליו מלאך יי וגו', פסיק טעמא בגווייהו, דלאו אברהם בתראה כקדמאה. בתראה (דף קב ע"ב) שלים קדמאה לא שלים. פגוונא דא שמואל שמואל, בתראה שלים, קדמאה לא שלים. בתראה נביא, קדמאה לא נביא. אבל משה משה, לא פסיק, בגין דמיומא דאתייליד לא אעדי מניה שכינתא. אברהם אברהם. רבי חייא אמר בגין לאתערא ליה ברוחא אתרא בעובדא אתרא בלבא אתרא.

ויקרא אליו מלאך ה' וגו'. מפסיק טעם ביניהם, שאין אברהם האחרון הראשון. האחרון שלם, הראשון לא שלם. כמו זה שמואל שמואל - האחרון שלם, הראשון לא שלם. האחרון נביא, הראשון לא נביא. אבל במשה משה אין הפסק טעם, משום שמיום שנולד לא וזה ממנו שכינה. אברהם אברהם. רבי חייא אמר, כדי לעוררו לרוח אחרת, במעשה אחר, בלב אחר.

רבי יהודה אמר אתבריר יצחק ואסתליק ברעותא קמי קדשא בריך הוא כריחא דקטורת בוסמין דקרבין פהנניא קמיה, תרין זמנין ביומא ואשתלים קרבנא. דהא צערא דאברהם הוה בשעתא דאתמר ליה אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה. חשיב דקרביניה לא אשתלים ולמגנא עבד וסדר פלא ובנה מזבח. מיד.

רבי יהודה אמר, נבחר יצחק והתעלה כרצון לפני הקדוש ברוך הוא כריח קטרת הבשמים שמקריבים הכהנים לפניו פעמים ביום ונשלים הקרבן. שהרי צערו של אברהם היה בשעה שנאמר לו אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה, חשב שקרבנו לא נשלם ולחנם עשה וסדר הכל ובנה מזבח. מיד:

וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר

וישא אברהם את עיניו וירא

וְגוֹ' הָא תַּנִּינָן הוּא אֵיל דְּאִתְבְּרִי בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת
 הָהּ, וּבִן שְׁנָתוֹ הָיָה כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר, (במדבר ז)
 כְּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ וְהָכִי אֶצְטְרִיף (נ"א וְאִתְּ אִמְרַת
 בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. וְתוּ וְהָא יִצְחָק לֹא הָוּה בְּעֵלְמָא, אֲלֵא אִתְּפִקִּיד וְכוּ') (וְהָא
 יִצְחָק לֹא הָוּה בְּעֵלְמָא) וְאִתְּ אִמְרַת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. אֲלֵא
 אִתְּפִקִּד חִילָא לְאִזְדַּמְנָא הַהוּא אִימְרָא
 בְּשַׁעֲתָא דְּאֶצְטְרִיף לִיהַּ לְאִבְרָהָם. כְּמָה דְּכָל
 אֲנוּן מְלִין דְּהוּוּ בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת אִתְּמַנָּא חִילָא
 לְאִזְדַּמְנָא הַהוּא מְלָה (לְהַהוּא זְמַנָּא) בְּשַׁעֲתָא
 דְּאֶצְטְרִיף לִיהַּ. הָכִי נְמִי הָאִי אֵיל דְּאִתְּקַרִּיב
 תַּחֲוֹתִיהַּ דִּיִּצְחָק.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה טו) בְּכָל צַרְתָּם לֹא צָר וּמְלֵאךְ
 פְּנִי הוֹשִׁיעֵם וְגוֹ'. תָּא חֲזִי, בְּכָל צַרְתָּם
 דִּישְׂרָאֵל פִּד אִזְדַּמְנָן לֹוֹן עֲאֲקוֹן, כְּתִיב לֹא בְּאֵל־ף
 וְקָרִי בּוֹא־ו, בְּגִין דְּקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא עֲמַהוּן
 בְּעָקוֹ. לֹא בְּאֵל־ף, אֲתַר עֲלָאָה יִתִּיר, אִף עַל גַּב
 דְּלָאוּ בְּהַהוּא אֲתַר רוּגְזָא וְעָקוֹ, לְהָתָם לְעִילָא
 מְטָא עֲקָתָא דִּישְׂרָאֵל. לֹא בְּאֵל־ף כְּמָא דְּאִתְּ
 אָמַר, (תהלים ק) הוּא עֲשֵׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ. כְּתִיב
 בְּאֵל־ף וְקָרִי בּוֹא־ו.

וּמְלֵאךְ פְּנִי הוֹשִׁיעֵם. וְהָא אִיהוּ עֲמַהוּן
 בְּהַהוּא עָקוֹ, וְאִתְּ אִמְרַת הוֹשִׁיעֵם.
 אֲלֵא מוֹשִׁיעֵם לֹא כְּתִיב, אֲלֵא הוֹשִׁיעֵם
 מִקְדָּמַת דְּנָא דְּאִיהוּ זְמִין בְּהַהוּא עָקוֹ לְמַסְבַּל
 עֲמַהוּן. תָּא חֲזִי, בְּכָל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל אֲנוּן
 בְּגִלּוּתָא, שְׂכִינְתָא עֲמַהוּן בְּגִלּוּתָא, וְהָא
 אוּקְמוּהָ, דְּכְתִיב (דברים ל) וְשָׁב יְיָ אֱלֹהֵיךָ אֶת
 שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ וְגוֹ'.

דְּבַר אַחַר וּמְלֵאךְ פְּנִי הוֹשִׁיעֵם, דָּא
 שְׂכִינְתָא. דְּאִיהִי עֲמַהוּן בְּגִלּוּתָא וְאִתְּ
 אִמְרַת דְּאִיהוּ הוֹשִׁיעֵם. אֲלֵא הָכִי הוּא וְדָאִי,
 דְּאֵלִין אֲנוּן מִשְׁפְּנוּתֵינוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
 בְּגִלּוּתָא, וּבְגִין דְּשְׂכִינְתָא עֲמַהוּן קוּדְשָׁא בְּרִיף

וְהָיָה אֵיל אַחַר וְגוֹ'. הָרִי שְׁנִינּוּ,
 הוּא הָאֵיל שְׁנִבְרָא בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת
 הָיָה, וּבִן שְׁנָתוֹ הָיָה, כְּמוֹ שְׁנִבְרָא
 (במדבר ז) כְּבֶשׂ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ, וְכָף
 צְרִיף. [וְאִתְּ אִמְרַת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. וְהָרִי
 יִצְחָק לֹא הָיָה בְּעוֹלָם, אֲלֵא נִפְקִד וְכוּ'] [וְהָרִי יִצְחָק
 לֹא הָיָה בְּעוֹלָם] וְאִתְּ אִמְרַת אוּמְרָא שְׁנִבְרָא
 בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת? אֲלֵא נִפְקִד כַּח
 שְׂזִמְן אוּתוֹ הָאֵיל בְּשַׁעֲתָא
 שְׂהִצְטְרַף אוּתוֹ אִבְרָהָם. כְּמוֹ
 שְׂפַל אוּתָם הַדְּבָרִים שְׁהִיּוּ בֵּין
 הַשְּׁמָשׁוֹת, הַתְּמַנָּה כַּח שְׂזִמְן
 אוּתוֹ דְּבַר [לְזִמְן הַהוּא] בְּשַׁעֲתָא
 שְׂצִרִיף אוּתוֹ. כְּף גַּם הָאֵיל הָיָה
 שְׂהִקְרַב תַּחַת יִצְחָק.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה טו) בְּכָל צַרְתָּם
 לֹא צָר וּמְלֵאךְ פְּנִי הוֹשִׁיעֵם וְגוֹ'.
 בַּא רְאָה, בְּכָל צַרְתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 כְּשִׁמְזַמְנוֹת לְהֵם צְרוּת, כְּתוּב
 לֹא בְּאֵל־ף וְקוּרְאִים בּוֹא־ו,
 מִשּׁוּם שְׂהִקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא עֲמָם
 בְּצַרְהָ. לֹא בְּאֵל־ף מְקוּם יוֹתֵר
 עֲלִיוֹן, אִף עַל גַּב שְׂאִין בְּאוּתוֹ
 מְקוּם רְגוֹ וְצַרְהָ, לְשֵׁם לְמַעְלָה
 מְגִיעָה צַרְתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. לֹא
 בְּאֵל־ף, כְּמוֹ שְׁנִבְרָא (תהלים ק)
 הוּא עֲשֵׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ. כְּתוּב
 בְּאֵל־ף וְקוּרְאִים בּוֹא־ו.

וּמְלֵאךְ פְּנִי הוֹשִׁיעֵם, וְהָרִי הוּא
 עֲמָם בְּאוּתָהּ צַרְהָ, וְאִתְּ אִמְרַת
 הוֹשִׁיעֵם? אֲלֵא לֹא כְּתוּב
 מוֹשִׁיעֵם, אֲלֵא הוֹשִׁיעֵם מִקְדָּם
 לְכֹן, שְׂהוּא עֲתִיד בְּאוּתָהּ צַרְהָ
 לְסַבַּל עֲמָם. בַּא רְאָה, בְּכָל זְמַן
 שְׂיִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּת - שְׂכִינָה עֲמָם
 בְּגִלּוּת, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ שְׂכִינְתוֹב
 (דברים ל) וְשָׁב יְיָ אֱלֹהֵיךָ אֶת
 שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ וְגוֹ'.

דְּבַר אַחַר וּמְלֵאךְ פְּנִי הוֹשִׁיעֵם -
 זו שְׂכִינָה, שְׂהִיא עֲמָם בְּגִלּוּת,
 וְאִתְּ אִמְרַת אוּמְרָא שְׂהוּא הוֹשִׁיעֵם?
 אֲלֵא כְּף זֶה בּוֹדָאִי, שְׂאֵלָה הֵם
 מִשְׁכְּנוּתֵינוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא
 בְּגִלּוּת. וּמִשּׁוּם שְׂשְׂכִינָה עֲמָהֵם,

הוא אֲדָכַר לֹוֹן לְאוֹטָבָא לֹוֹן וְלֶאֱפָקָא לֹוֹן מִן
גְלוּתָא, דְּכָתִיב, (שמות ו) וְאֶזְכָּר אֶת בְּרִיתִי
בְּקִדְמִיתָא, וְלִבְתֵּר וְעַתָּה הִנֵּה צִעַקְתָּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי.

וְגַם רָאִיתִי. לְאֶסְגָּאָה רָאִיָּה אַחְרָא דְאִיהוּ
קְדָמָאָה דְכָלָא, וְכָתִיב, (שמות ב) וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ דָּא שְׂכִינְתָא. אֶת אַבְרָהָם
לְאֶבְרָהָם מִיבְעֵי לִיָּה, אֶלָּא אֶת אַבְרָהָם דָּא
הוּא חֲבֵרוּתָא וְזוּוּגָא דִילָּה בְּאַבְרָהָן. אֶת
אַבְרָהָם דָּא הוּא מְעַרְבִית דְרוּמִית. אֶת יֶצְחָק
דָּא הוּא צְפוּנִית מְעַרְבִית. וְאֶת יַעֲקֹב דָּא הוּא
זוּוּגָא חֲדָא, כָּלְלָא חֲדָא, זוּוּגָא שְׁלִים כְּדָקָא
יָאוּת.

בְּנוּנָא דָּא אֶת הַשְּׁמַיִם דָּא הוּא כָּלְלָא מַדַּת
לִילָּה בַּיּוֹם. וְאֶת הָאָרֶץ דָּא מַדַּת יוֹם
בְּלִילָּה כְּחֲדָא. אוּף הָכָא בְּכֻלְהוּ אֶת, וּבִיעֻקֵּב
וְאֶת, לְמַהוּי כָּלָא זוּוּגָא חֲדָא דְלָא מִתְפָּרְשִׁין
דְּכַר וְנוֹקְבָא לְעֵלְמִין. וְזַמִּין קְדָשָׁא בְּרִיָּה הוּא
לְאַכְרָזָא בְּכָל עֵלְמָא וְלֶאֱשַׁמְעָא קָל דִּימָא
(ישעיה סג) וַיֹּאמֶר אֲךָ עַמִּי הִמָּה בְּנִים לֹא יִשְׁקְרוּ
וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ. בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן
וְאָמֵן : (עד כאן פרשת וירא) (דף קכא ע"א).

הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זוֹכֵר אוֹתָם
לְהִיטִיב לָהֶם וְלִהְיוֹצִיאָם
מִהַגְלוּת, שְׂפָתוֹב (שמות ו) וְאֶזְכֹּר
אֶת בְּרִיתִי, בִּהְתַּחֲלָה. וְאַחַר כֵּן,
וְעַתָּה הִנֵּה צִעַקְתָּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בָּאָה אֵלַי.

וְגַם רָאִיתִי - לְרִבּוֹת רָאִיָּה אַחְרַת
שְׁהִיָּא הָרָאשׁוֹנָה שֶׁל הַכֹּל. וְכַתוּב
(שם ב) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶל בְּרִיתוֹ, זוֹ
שְׂכִינָה. אֶת אַבְרָהָם? לְאַבְרָהָם
הִיָּה צְרִיף לְכַתֵּב. אֶלָּא אֶת
אַבְרָהָם זוֹ הַחֲבֵרוּת וְהַזּוּגָא שֶׁלָּה
עִם הָאֲבוֹת. אֶת אַבְרָהָם - זֶהוּ
מְעַרְבִית דְרוּמִית. אֶת יֶצְחָק - זֶהוּ
צְפוּנִית מְעַרְבִית. וְאֶת יַעֲקֹב -
זֶהוּ זּוּגָא אַחַד, כָּלְלָא אַחַד, זּוּגָא
שְׁלֵם כְּרִאוּי.

כְּמוֹ זֶה אֶת הַשְּׁמַיִם - זֶהוּ כָּלְלָא
שֶׁל מַדַּת לִילָּה בַּיּוֹם. וְאֶת הָאָרֶץ
- זוֹ מַדַּת יוֹם בְּלִילָּה כְּחֲדָא. אֲךָ
כָּאֵן בְּכֻלָּם אֶת, וּבִיעֻקֵּב וְאֶת,
שְׁהִיָּה הַכֹּל זּוּגָא אַחַד שְׁלֹא
נִפְרָדִים זְכָר וּנְקֵבָה לְעוֹלָמִים.
וְעַתִּיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַכְרִיז
בְּכָל הָעוֹלָם וְלִהְיוֹשִׁיעַ קוֹל
שְׁיֹאמֶר (ישעיה סג) וַיֹּאמֶר אֲךָ עַמִּי
הִמָּה בְּנִים לֹא יִשְׁקְרוּ וַיְהִי לָהֶם
לְמוֹשִׁיעַ. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן
וְאָמֵן.

פְּרִשְׁת וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה

וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי שָׁנִים, רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, (יֹנָה א) וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה וַיִּטְלְהוּ אֶל הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזְעָפוֹ. הַכָּא אֵית לְאַסְתַּפְלָא, מְאֵי טַעְמָא אַרְעִישַׁת יַמָּא עֲלֵיהּ דְיֹנָה, וְלֹא אַרְעִישַׁת עֲלֵיהּ אַרְעָא, כִּיּוֹן דְהָוָה אָזִיל בְּגִין דְלֹא תִשְׂרִי עֲלֵיהּ שְׂכִינְתָּא, יַמָּא (עֲלָאָה) אַמְאֵי אַחֲדִיד בֵּיהּ כַּד הָוָה אָזִיל.

אַלְא וּדְאֵי מְלָה בְּאַתְרֵיהּ הָוָה. יַם, תַּנּוּן יַם דְּמֵי לְרַקִּיעַ וְרַקִּיעַ לְכַסָּא הַכְּבוֹד, וּבְגִין כֵּן יַמָּא אַחֲדִיד בֵּיהּ וְנִטְלָ לֵיהּ (כִּיּוֹן דְהָוָה עֲרִיק) מְקַמֵּי יַמָּא עֲרַק (נ"א וּמְקַמֵּי יַמָּא בֵּיהּ שְׂרָא יִרְאָה בְּדוּכַתֵּיהּ), שְׂדֵי יַמָּא יִדָּא בֵּיהּ בְּדוּכַתָּהּ (נ"א תִּשְׂרִי יִדָּא בְּדוּכַתָּהּ).

וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה וַיִּטְלְהוּ אֶל הַיָּם. אוֹלִיפְנָא כַּד הָוָה נִטְלָ לֵיהּ וְטַבְעֵי יִרְכּוּי בְּיַמָּא, הָוָה יַמָּא שְׂכִיךְ, זְקַפִּין לֵיהּ, אַתְרַעִישַׁת יַמָּא, כֹּל מַה דְטַבְעֵי לֵיהּ הִכִּי אַשְׁתַּכִּיךְ יַמָּא, עַד דְאִיהוּ אָמַר שְׂאוּנֵי וְהִטִּילוּנֵי אֶל הַיָּם, מִיַּד וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה וַיִּטְלוּהוּ אֶל הַיָּם.

כִּיּוֹן דְאַתְרַמֵּי בֵּיּם פְּרַחָה מְגִיָּה נִשְׁמַתֵּיהּ, וְסִלְקָא עַד פְּרַסְיָא דְמִלְכָּא, וְאַתְדַּנְתַּת קַמֵּיהּ, וְאַהֲדַרְתַּת לֵיהּ נִשְׁמַתֵּיהּ, וְעָאֵל בְּפּוּמָא דְהָוָה נוּנָא, וּמִית נוּנָא, לְבַתָּר אַתְקַיִים הָהוּא נוּנָא, וְאוּקְמוּהָ. (דף קנא ע"ב).

תַּא הַזִּי, בְּשַׁעְתָּא דְבַר נֶשׁ סִלִּיק בְּעַרְסִיָּה כֹּל לִילֵיא וְלִילֵיא, נִשְׁמַתֵּיהּ נִפְקַת מְגִיָּה וְאַתְדַּנְתַּת קַמֵּי בֵּי דִינָא דְמִלְכָּא, אִי זַכָּאָה לְאַתְקַיִמָּא, אַתְהֲדַרְתַּת לְהָאֵי עֲלִמָּא.

וְדִינָא הוּא בְּתַרִּין גְּוֹוִינִין, דְהָא לֹא דִיִּינִין לֵיהּ לְבַר נֶשׁ עַל בִּישְׁיִן דְאִיהוּ עֲתִיד וְזַמִּין לְמַעַבְדַּ דְכַתִּיב (בְּרַאשִׁית כֹּא) כִּי שָׁמַע אֱלֹהִים וְגו' בְּאֶשֶׁר הוּא שָׁם. וְלֹא תִימָא

פְּרִשְׁת וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה

וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי שָׁנִים. רַבִּי יוֹסִי פִתַּח וְאָמַר, (יֹנָה א) וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה וַיִּטְלְהוּ אֶל הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזְעָפוֹ. כֹּאן יֵשׁ לְהַסְתַּפֵּל מַה הִטְעַם הִרְעִישׁ הַיָּם עַל יוֹנָה וְלֹא הִרְעִישָׁה הָאָרֶץ עֲלָיו, כִּיּוֹן שְׂהִיָּה הוֹלֵךְ כְּדֵי שְׂלֹא תִשְׂרֵה עֲלָיו הַשְׂכִּינָה? לְמַה הַיָּם (הַמְעִלִין) הָיָה אֹחֲזוּ בּוֹ כְּשִׁהִיָּה הוֹלֵךְ?

אַלְא וּדְאֵי הָיָה הַדְּבַר בְּמַקְמוֹ. יַם שְׂנִינּוּ, הַיָּם דּוּמָה לְרַקִּיעַ, וְהִרְקִיעַ לְכַסָּא הַכְּבוֹד, וּמִשּׁוּם כֵּן הַיָּם אֹחֲזוּ בּוֹ וְנִטְלָ אוֹתוֹ [מִשּׁוּם שְׂהִיָּה בּוֹרַח] בְּרַח מִלְפָּנֵי הַיָּם [נ"א וּמִלְפָּנֵי הַיָּם בּוֹ שְׂרַתָּה יִרְאָה בְּמַקְוֵי], וְרַק הַיָּם בּוֹ יָד בְּמַקְוֵי [נ"א תִּשְׂרֵה הִיךְ בְּמַקְוֵי].

וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה וַיִּטְלְהוּ אֶל הַיָּם. לְמַדְנּוּ, כְּשִׁהִיָּו נּוֹטְלִים אוֹתוֹ וּמִטְבְּעִים אֶת יִרְכּוּי בֵּיּם - הַיָּם הָיָה שׂוֹכֵךְ. מְרִימִים אוֹתוֹ - וְהַיָּם רוֹעֵשׁ. כֹּל מַה שְׂמִטְבְּעִים אוֹתוֹ - כֵּן הָיָה הַיָּם שׂוֹכֵךְ. עַד שְׂהוּא אָמַר שְׂאוּנֵי וְהִטִּילוּנֵי אֶל הַיָּם. מִיַּד וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה וַיִּטְלְהוּ אֶל הַיָּם. כִּיּוֹן שְׂנַזְרַק בֵּיּם, פְּרַחָה מְמַנּוּ נִשְׁמַתוֹ וְעֲלָתָה עַד כִּסָּא הַמְּלָךְ וְנִדְוֹנָה לְפָנָיו, וְחִזְרָה לוֹ נִשְׁמַתוֹ, וְנִכְנַס בְּפִי הַדָּג הָהוּא וּמִת הַדָּג. לְאַחַר מִכֵּן הִתְקַיִם אוֹתוֹ הַדָּג, וּפְרַשׁוּהָ.

בֵּא רָאָה, בְּשַׁעַת שְׂאָדָם עוֹלָה עַל מִשְׁתּוֹ בְּכָל לִילָה וְלִילָה, נִשְׁמַתוֹ יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ וְנִדְוֹנִית לְפָנָי בֵּית הַדִּין שֶׁל הַמְּלָךְ. אִם זַכָּאי לְהִתְקַיִם - חוֹזֶרֶת לְעוֹלָם הַדָּג.

וְהַדִּין הוּא בְּשְׁנֵי גִּנּוּיִם, שְׂהִרִי אִין דְּנִים אֶת הָאִישׁ עַל הִרְעוֹת שְׂהוּא עֲתִיד וּמִזְמָן לְעֲשׂוֹת, שְׂכַתוּב (בְּרַאשִׁית כֹּא) כִּי שָׁמַע אֱלֹהִים וְגו' בְּאֶשֶׁר הוּא שָׁם. וְלֹא תִאמַר שְׂדִינִים אוֹתוֹ עַל הַטּוֹבוֹת שְׂעֲשֵׂה לְחֹד, אֲלֵא לְהִיטִיב לוֹ עַל אוֹתָם טוֹבוֹת שֶׁל עַכְשָׁו, כְּמוֹ שְׂנַתְּבֵאֵר. וְדָנִים אוֹתוֹ עַל זְכוֹת שְׂעֲתִיד לְעֲשׂוֹת,